

שם הפעילות: מאבק החקלאים פעולה לשכבות ז'-ט'

הכותב/ת: אלומה והנוער העובד והלומד

מתוך מערך פעולות לשבוע "מתחברים לשורשים" חקלאות- זה בידיים שלנו, שותפים: מרכז המועצות האזוריות, משרד החינוך מנהל חברה ונוער, משרד החינוך המנהל לחינוך התיישבותי, התנועות המיישבות, תנועות הנוער בהתיישבות, מרכז הדרכה אלומה

ערכים ומטרות הפעילות

1. החניכים יכירו את מאבקי החקלאים על בשנתיים האחרונות ויבינו שהחקלאות תחת איום.
2. החניכים יבינו מדוע החקלאות הישראלית חשובה.
3. החניכים יבחרו לקחת חלק בפעילות תומכת במחאה.

קהל היעד

חברת הנעורים (ז'-ט')

משך הפעילות

כשעה וחצי

רשימת ציוד ועזרים

1. רשימת גזרות
2. נספח -כתבות - [לחצו כאן](#)

מערך הפעילות

1. משחק פתיחה
2. מה עלול לפגוע בחקלאות? - חלקו לכל זוג ענף בחקלאות 250,000 ₪ (חיטה, לול, בקר, ענבים, מנגו, בננה, הדרים, נשירים, פלפלים, עגבניות, צמחי תבלין, ענבים, דבש, שמן זית, דגים, חלב ומוצריו) הנחו את הזוגות לחפש באינטרנט קצת על סוג הגידול שלהם. (5 דק)
3. הנחו את כל החניכים להסתדר בשורה- אם הגזרה שתקראי פוגעת בענף שלהם הם לוקחים צעד קדימה- אחרי כל צעד הם צריכים להחליט- האם לסגור את המשק או להשקיע עוד את הסכום שמציין בשיקום המשק.- אחרי שמשק סוגר תבקשו מהחניכים להסביר למה. (15 דק)

גזרות (ניתן להוסיף עוד דברים שקרו בעשרים שנים האחרונות)-

- פערי התיווך בענפי הפלפלים, התפוחים והעגבניות עולים על פי 3 מהמחיר שאתם מקבלים. המחיר שאתם מקבלים הוא פחות ממחיר הגידול. – השקיעו, כדי להשתקם, ₪ 50,000
- פתיחת היבוא לדבש, מוצרי חלב וביצים. – השקיעו 60,000 ₪ כדי להשתקם
- קרה- היה חורף קר במיוחד. קנ"ט (קרן הביטוח הממשלתית לחקלאות) משלמת רק 65%
- מהביטוח על ניזקי הקרה האחרונה, בגלל שאין לה מספיק כסף בקופה- השקיעו 90,000 ₪ כדי להשתקם.
- פערי התיווך בענפי המנגו, הפלפלים והבננות עולים על פי 3 מהמחיר שאתם מקבלים. המחיר שאתם מקבלים הוא פחות ממחיר הגידול. – השקיעו 50,000 ₪ כדי להשתקם.
- מס על עובדים זרים- כל מי שמעסיק עובדים זרים צריך לשלם 20,000 ש"ח
- רפורמה בשוק הלולים- עליכם להשקיע 200,000 ₪ כדי להשתקם
- פתיחת השוק ליבוא דגים- השקיעו 60,000 ₪ כדי להשתקם
- חורף ללא גשם- השקיעו 50,000 ₪ כדי להשתקם
- פערי התיווך בענפי – צמחי תבלין, הפלפלים והבננות עולים על פי 3 מהמחיר שאתם מקבלים. המחיר שאתם מקבלים הוא פחות ממחיר הגידול. – השקיעו כדי להשתקם, 70,000 ₪ .
- פתיחת השוק ליבוא בקר- השקיעו 90,000 ₪ כדי להשתקם
- פתיחת השוק ליבוא- עגבניות, שמן זית, מוצרי חלב, ביצים- השקיעו 30,000 ₪ כדי להשתקם.
- חורף ללא גשם. ומחירי המים עולים ב-20% -השקיעו 60,000 ₪ כדי להשתקם.

4. דיון-

- מי הצליח להישאר בחקלאות? מי סגר את המשק?
- מי נשאר עם הכי פחות חסכונות?
- כמה זמן הייתם מצליחים להישאר בחקלאות?
- האם הייתם מתוסכלים? מי רציתם שיעזור לכם?

5. **ספרו:** בשנים האחרות כך נראה המשק הישראלי, ב-20 שנה האחרות נסגרו יותר מ-10,000 משקים. אנחנו רוצים שתסתובבו קצת בתערוכה ותכירו מה קורה לחקלאות בשנתיים האחרונות.

6. **פזרו בחדר/ על הקירות** כתבות מהשנה וחצי האחרונות על מאבקים שונים שהובילו החקלאים. החניכות צריכות להסתובב ולענות על השאלה הבאה (אחר-כך נענה עליה במעגל): למה יש מאבק חקלאים?, על מה הם נאבקים ולמה?

הכתבות: מאבק החקלאים אחרי הבחירות 2015, הורדת המכס על יבוא פטם ובקר, רפורמה בשוק הלולים, מאבק על משק המדגה, מאבק על משק הבקר והפטם (פעם שניה (מחאה על פערי התיווך, מחאת דצמבר 2016) חוזרים למעגל, דיון: **(כתבות + דיון 20 דק')**

- למה יש מאבק חקלאים? על מה נאבקים ולמה?
- למה צריך חקלאות ישראלית?
- איך הייתה נראית החברה והמדינה ללא חקלאות?

למדריכה: החקלאות מהווה רק 2.1% מהתעשייה (=שוק העבודה בישראל, עבודה/מקצוע שיש רווח בגינו, בשונה משוק הנדל"ן או השקעות בבורסה אשר גם מהווים נתח מהכלכלה הישראלית), אבל בעצם מתנהל פה מאבק די עיקש כבר הרבה זמן על קיום החקלאות פה. ראינו בכתבות וגם במאמר של גרשון הכהן שהמניעים לרצות ולהיות צריכים חקלאות הם דווקא לא שיקולים כלכליים אלא שיקולים ציוניים וחברתיים, כדאי להעמיק בדיון הזה עם החניכים ולהצליח להגיע לנקודה הזו איתם.

7. הצטרפות למאבק החקלאים: (20 דק)

- מה דעתכן על מאבק החקלאים? מה לדעתכן יכול וצריך לקרות במדינה ביחס למאבק הזה?
- מה ניתן לעשות כדי לתמוך במאבק החקלאים?
- מה לדעתכם צריך להיות מקום הנוער במאבק הזה?

8. יש לחלק את הקבוצה ל 2-3 קבוצות קטנות, כל קבוצת צריכה לחשוב איך הקבוצה/נוער בישוב יכולים לקחת חלק במאבק החקלאים.

רעיונות:

- לכתוב פוסט ולהפיץ ברשתות החברתיות
- להכין שלטים לתלות בכניסה לישוב/בביה"ס
- להכין פעילות לשכבות הצעירות יותר
- לארגן פעילות מועצתית בנושא (דרך מועצת נוער וכו')
- לצאת להפגין בצומת הקרוב לישוב (דורש אישור מהמשטרה ואישור הורים לפעילות מסוג זה)
- להצטרף לנקודות מכירה של חקלאים בסופי-שבוע (דורש אישור הורים)

חוזרים למעגל, ומציגים את ההצעות של הקבוצות השונות, החליטו על אופן השתתפות במאבק.

9. סיכום: מאבק החקלאות הוא גם מאבק על הציונות, על ההתיישבות, על הקשר בין העם לארצו. בפעילות פגשנו את מדיניות הממשלות לאורך השנים שאומרת שהחקלאות לא רווחית, לא רלוונטית וחבל על הכסף, ואין למדינה תפקיד לשמור על החקלאים והחקלאות. מנגד, גם החקלאים לאורך השנים הפריטו ארגונים והתאגדויות שהיו אמורות להגן על החקלאות ולכן הסיטואציה היא כה מורכבת. עם זאת, החקלאות היא חיונית ביותר לקיומה של מדינת ישראל ולמפעל הציוני בכלל.

תובנות ודגשים חינוכיים

חשוב לייצר שיח משמעותי עם החניכים. מומלץ להביא כמה שיותר זוגמאות אקטואליות, שיוכלו להתחבר.